

Voditelj Slovakov umrl Tabor v Ljutomeru

Trnjeva pot prelata Andreja Hlinko

Po večmesečnem bolehanju je umrl dne 16. avgusta v Ružomberku na Slovaškem v starosti 74 let prelat Andrej Hlinka, pred- in povojni voditelj Slovakov.

Rajni se je rodil 27. septembra 1864 v Černovi v severni Slovaški iz najbolj revne splavarske rodbine. Radi izredne nadarjenosti je bil poslan v tedaj mažarske šole, kjer se je skrivaj navduševal za materin jezik in za pravice tolikanj teptanega naroda Slovakov.

Po končani gimnaziji se je odločil za duhovski stan in je bil posvečen 19. junija 1889. Bil je kaplan ter župnik in vnet prosvetni organizator zatiranega slovaškega naroda. Kot župnik je stopil v politiko in se je priključil mažarski ljudski stranki, katera je imela v svojem programu zaščito narodnih manjšin.

Ko je prvič kandidiral za poslanca, je propadel zaradi nečuvnega mažarskega nasilja, saj so mu ubili orožniki pri agitaciji štiri Slovake.

Leta 1905 je prišel za župnika v Ružomberk. Izvoljen je bil v občinski svet in je zastavil neustrašeno vse svoje sile, da bi pripomogel sorojakom vsaj nekoliko do pravic. Zaradi borbenosti za slovaško stvar je postal Mažarom trn v peti.

Mažarski mogotci so znali celo pritiskati na Hlinkovega škofa, da mu je prepovedal brez vsakega vzroka maševanje. To postopanje je izzvalo med Slovaki skrajno ogorčenje, kar je pa rodilo za Hlinko še hujše gorje.

Mažarska oblast ga je dala zapreti. Rojali so se zavzeli za nedolžnega voditelja z nemiri, kateri so postali za Mažare tako nevarni, da so poslali nad Slovake vojaštvo.

Pod obtožbo hujskanja na pobuno je bil Hlinka obsojen na dveletno ječo in visoko denarno kazen.

Kljub obsodbi se je zavzel za po nedolžnem preganjanega Rim. Razveljavil je Hlinku po krivem narekovano cerkveno kazen.

Hlinka pa je le moral v zapor v času, ko so dogradili Slovaki novo cerkev, za katero so zahtevali, da jo posveti Hlinka.

Mažarski škof temu ni ustregel, ampak je poslal na slovesnost svojega duhovnika v spremstvu orožnikov. Nasilju so se Slovaki zoperstavili, padli so streli in zadeli 14 žrtev smrtno, mnogo pa ranili. Oblast je zaprla in obsodila 55 ljudi. Hlinka je predsedel v ječi 33 mesecev.

Po izpustitvi v svobodo je ustanovil svojo slovaško stranko. Organiziral je Slovaško gospodarsko in jim je osnoval družbo sv. Vojteha, ki pošilja med narod dobre knjige.

Med vojno je stal neomajno na braniku slovaških pravic.

Ko se je po vojni združila Slovaška s Češko v skupno državo, je dosegel šele prvi del svobode za svoj teptani narod. V povojni dobi je vihtel do svoje smrti za stvarstvo slovaške avtonomije.

Svojim prijateljem in sodelavcem je zapustil ob smrtni postelji oporoko v besedah: »Vztrajajte v borbi do zmage za svobodo slovaškega naroda!«

Na tisoče zavednega slovenskega ljudstva in katoliške mladine iz zelene Štajerske ter bližnjega Prekmurja se bo zbralo na narodnem taboru v Ljutomeru dne 28. avgusta.

Zbranimu ljudstvu bo govoril narodni voditelj g. dr. Anton Korošec, kateremu bomo izrazili naše neomajno zaupanje in zvestobo.

Udeleženci tabora, ki boste prišli z vlaki, se poslužite nedeljske izletniške vozovnice. Z vlaki so ugodne zveze. Za prehrano je preskrbljeno. Dobi se na telovadnem

prostoru in po gostilnah. Vse udeležence prosimo, da se ravnaajo po navodilih rediteljev.

Prijazno priško mestece Ljutomer vas vabi na ta veliki dan, da bomo manifestirali za naša narodna načela, za našo veliko Jugoslavijo in za kralja. Prav posebno si vabljenja ti slovenska mladina v krojih in narodnih nošah. Gasilec, pridite v krojih! Tabor se vrši nepreklicno, zato naj vas ne ustraši dež ali vročina in razne govornice!

Na veselo svidenje!

Nemško strašilo

Nad en milijon pod orožjem

Za velike vojne vaje v Nemčiji, katere bodo trajale do konca prihodnjega meseca, je vpoklicanih 750.000 rezervnih vojakov in častnikov. Pri vajah bo sodelovalo s stalnim vojaštvom nad en milijon mož. K vajam so se morali prijaviti tudi vsi oni, ki so po letu 1934, ko je bila v Nemčiji uveljavljena spet splošna vojaška obveznost, že dovršili dve leti obvezne vojaške službe, a tudi oni, ki pripadajo deželnim obrambnim in napadalnim oddelkom. Med vpoklicanimi rezervisti je tudi mnogo takih, ki so stari že nad 45 let in ki so bili med svetovno vojno v bojih. Vsi nekdanji častniki do 65 let so bili opredeljeni. Vpoklicani so vsi tehnikci, katere so dodelili letalski službi. Noben moški do starosti 65 let ne sme zapustiti Nemčije.

Omejitev prometa — Vpoklic zdravnikov in žensk

Civilni promet na železnicah, z avtobusi, avtomobili itd. je zelo omejen ter skrčen. Prevozna sredstva so na razpolago le v vojaške namene. Vojaška oblast je rekvirirala nešteto avtobusov, tovornih in osebnih avtomobilov po mestih, po deželi pa konje ter razno drugo vprežno živino.

Iz raznih držav

Mažarski regent Horthy obiskal Nemčijo. Na povabilo kanclerja Hitlerja se je odpeljal zadnjo soboto mažarski regent Horthy s soprogo, predsednikom vlade Imredyem, zunanjim ministrom Kanyo in vojnim ministrom generalom Ratzom v Nemčijo. V pozdrav mažarskim gostom je ukazal Hitler razobesiti po vseh mestih, skozi katera se je peljal Horthy s spremstvom, zastave, in sicer ne samo na postajah in na zgradbah poleg proge, ampak po vsem mestu. Kraljevski namestnik Horthy se je najprej ustavil v nemški vojni luki v Kielu, kjer je prisostvoval svečanostim krsta nove nemške križarke, ki je dobila ime »Princ Evgen«. Iz Kiela se je odpeljal regent v Berlin. V prestolici mu je pripravila Nemčija nad vse slovesen sprejem.

Mussolini obiskal z letalom oporišče italijanske vojne mornarice v Sredozemskem morju. Na otoku Pantelleria, ki leži sredi med Sicilijo in Tunisom v Afriki, so začeli Italijani graditi za časa vojne z Abesinijo ogromne utrdbe, pristanišča, skladišča in letališča. Otok bi naj postal oporišče za italijansko vojno mornarico v Sredozem-

Vpoklicali so več tisoč zdravnikov in bolničark. Na tisoče žensk je nastavljenih po vojaških uradih, po tovarnah ter delavnicah, iz katerih so morali moški slediti vpoklicu.

Kje se vrše vaje?

Središče tokratnih velikih vaj je Bavarska. Manevri pa se vršijo tudi v Porenju, na Meklenburškem in v Slezviku.

Vojaške vaje so pričele južno od Berlina na manevrskem področju Güderborg, kjer je bilo že za časa cesarja Viljema nešteto vojaških vaj ter vojnih priprav.

Začetka manevrov se je udeležil poleg Hitlerja tudi maršal Göring. Vajam v vzhodni Prusiji bodo prisostvovali inozemski opazovalci.

Vznemirjenje

Izredno veliki nemški manevri, ki bi naj bili vojaška demonstracija Nemčije, so vzbudili splošno vznemirjenost v Evropi. Nemške vaje smatrajo za nevarno igro v Londonu in v Parizu. Češkoslovaška armada, ki je že več mesecev v pripravljenosti, ni izdala zaradi nemških manevrov nobenih posebnih ukrepov. Popolnoma na tihem so bile le ojačene brez vsakega vznemirjenja obmejne posadke.

skem morju po zgledu Malte za Anglijo. Zgradbe na Pantelleriji so naperjene proti Angliji in Franciji in naj čuvajo ugled Italije v Sredozemlju. Dne 18. avgusta zjutraj se je odpeljal Mussolini v velikem bombnem letalu, katerega je sam vodil, na Pantellerijo. Mussolini je vozil s hitrostjo 288 km na uro in je bil v dveh urah na cilju. Na otoku si je natančno ogledal vsa utrjevalna dela, letališče in zatočišče za podmornice. Pri odhodu je zapovedal, da morajo dobivati vsi delavci dvojno plačo. Po ogledu se je vrnil Mussolini nazaj v Rim. Ducejev nenaadni obisk na Pantelleriji razlagajo kot demonstracijo proti Franciji ter Angliji.

Zob za zob. Italijani so zaprli mejo za francoske hribolazce in obratno. Italijansko-francoska meja je zaprta za ves turistični promet iz ene kakor iz druge strani. Najprej so odklonile italijanske oblasti 800 francoskim hribolazcem prestop meje, da bi prebili nekaj časa v Italiji. Zaradi tega sta se takoj sestala francoski predsednik vlade in zunanji minister Bonnet in sklenila, da tudi Francija izdaja enake ukrepe.